

Rada **Przejrzystości**

działająca przy

Prezese Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Stanowisko Rady Przejrzystości

nr 97/2019 z dnia 28 października 2019 roku

w sprawie zasadności kwalifikacji świadczenia opieki zdrowotnej „Zdjęcie pantomograficzne z opisem wykonywane na podstawie skierowania wraz z uzasadnieniem wykonania badania, w połączeniu z innym świadczeniem stomatologicznym, 1 zdjęcie raz na 2 lata (na potrzeby leczenia endodontycznego dorosłych)” jako świadczenia gwarantowanego

Rada Przejrzystości uznaje za niezasadne zakwalifikowanie świadczenia opieki zdrowotnej „Zdjęcie pantomograficzne z opisem wykonywane na podstawie skierowania wraz z uzasadnieniem wykonania badania, w połączeniu z innym świadczeniem stomatologicznym, 1 zdjęcie raz na 2 lata (na potrzeby leczenia endodontycznego dorosłych)” jako świadczenia gwarantowanego.

Uzasadnienie

Problem decyzyjny

Stanowisko dotyczy zakwalifikowania jako świadczenia gwarantowanego zdjęcia pantomograficznego z opisem raz na 2 lata, w związku z leczeniem endodontycznym dorosłych. Zdjęcia pantomograficzne służą diagnostyce całej jamy ustnej i mogą być wykorzystane w celu zaplanowania, a następnie przeprowadzenia całościowego leczenia. Natomiast leczenie endodontyczne zazwyczaj jest procedurą terapeutyczną dla pojedynczego zęba, wobec czego diagnostyka opiera się na wykonaniu zdjęcia zębowego. Obecnie refundowane jest wykonanie 2 pojedynczych zdjęć wewnątrzustnych rocznie.

Dowody naukowe

Nie odnaleziono publikacji spełniających wnioskowane kryteria realizacji świadczenia. Określenie przedziału czasowego decydującego o częstotliwości wykonywania zdjęcia pantomograficznego nie ma związku ze wskazaniami klinicznymi. W trakcie prac analitycznych odstąpiono od przeprowadzenia analizy klinicznej w zakresie skuteczności i bezpieczeństwa, rezygnując także z modelowania opartego na danych z opinii ekspertów, które okazały się być niejednorodne.

Wytyczne ADA/USHHS 2012 zalecają badanie pantomograficzne w przypadku osób dorosłych z uzębieniem pełnym lub częściowym, gdy występuje

podejrzanie m.in. występowania zmian okołowierzchołkowych, obecności częściowo wyrzniętych zębów, zmian próchnicowych, obecności niewyrzniętych zębów. Ocenę radiologiczną całej jamy ustnej preferuje się także u dorosłych z objawami uogólnionej choroby jamy ustnej lub z rozległym leczeniem stomatologicznym w wywiadzie. Wytyczne wskazują równocześnie, iż diagnostykę radiologiczną zleca się w sytuacjach, gdy wynik badania wpłynie na sposób postępowania. Ponadto zalecenia mogą nie mieć zastosowania dla każdego pacjenta, a ich stosowanie należy poprzedzić badaniem klinicznym i wywiadem. Europejskie Towarzystwo Endodontyczne (2006) wskazuje, że na potrzeby leczenia endodontycznego zdjęcie radiologiczne powinno uwidaczniać przynajmniej cały korzeń (korzenie) i około 2-3 mm okolicy okołowierzchołkowej, i powinno być ocenione przed przystąpieniem do leczenia. W ww. dokumentach nie określono siły rekomendacji wobec czego wszystkie zalecenia należy traktować bardzo ostrożnie. W wytycznych Komisji Europejskiej z 2004 r. zauważono, że pantomogram u dorosłych pacjentów może być wskazany w wybranych zabiegach dentystycznych, m.in. w ocenie ortodontycznej i niektórych zabiegach chirurgicznych jamy ustnej (oceniona siła zaleceń: C).

W opinii większości ekspertów klinicznych zdjęcie pantomograficzne pozwala uniknąć błędów diagnostycznych, postawić prawidłową diagnozę i zaplanować skuteczne leczenie, ale zaznaczają, że wnioskowana technologia powinna być wykonywana w przypadkach uzasadnionych medycznie. Nie są zgodni co do zasadności wykonywania zdjęcia pantomograficznego na potrzeby leczenia endodontycznego – część wskazuje zasadność badania w zagrożeniu pojedynczego zęba, część zaznacza zasadność wykonywania procedury przy 3 zębach zagrożonych, a część uważa, że na potrzeby leczenia endodontycznego wystarczające jest zdjęcie wewnątrzustne.

Problem ekonomiczny

W niniejszym opracowaniu odstąpiono od przeprowadzenia formalnej analizy ekonomicznej, ponieważ wymagałaby przyjęcia szeregu niepewnych założeń. Prognozowany wpływ na budżet byłby wysoki i stanowiłby znaczący odsetek wydatków na leczenie stomatologiczne, co może wpłynąć niekorzystanie na realizację innych świadczeń stomatologicznych.

Główne argumenty decyzji

Nie ma wiarygodnych danych naukowych, które przemawiałyby za refundowaniem świadczenia według kryteriów zaproponowanych we wniosku. Zdjęcie pantomograficzne, jako element diagnostyki całej jamy ustnej, nie jest konieczne w leczeniu endodontycznym pojedynczego zęba, a zlecenie badania powinno zależeć od potrzeb klinicznych w danym przypadku. Refundacja zdjęcia pantomograficznego dla celów endodontycznych nie jest

zasadną, dopóki nie będzie refundowane leczenie kanałowe wszystkich zębów. Oceniane świadczenie mogłoby być uwzględnione w ramach nowego produktu rozliczeniowego – diagnostyka stomatologiczna. Rozważyć należy wtedy również możliwość wykorzystania zdjęcia wielokrotnie, np. poprzez udostępnienie zdjęcia cyfrowego w systemie informatycznym na zasadach elektronicznej dokumentacji medycznej.

Tryb wydania stanowiska

Stanowisko wydano na podstawie art. 31c ust. 6 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1373 z późn. zm.), z uwzględnieniem raportu w sprawie oceny świadczenia opieki zdrowotnej nr: WS.430.12.2018 „Zdjęcie pantomograficzne z opisem raz na 2 lata na potrzeby leczenia endodontycznego dorosłych”. Data ukończenia: 17.10.2019 r.